

Til Finansdepartementet

Tilrådning

15. mai 2009

1 Innledning

Etikkrådet tilrår utelukkelse av det israelske selskapet Elbit Systems Ltd ("Elbit") fra Statens pensjonsfond – Utland.

Elbit leverer et overvåkningssystem som er en del av separasjonsbarrieren som israelske myndigheter bygger mot Vestbredden. Byggingen av barrieren kan anses som ulovlig, og Elbit er, med sine leveranser, med på å understøtte ulovlig virksomhet. Etikkrådet anser at fondets investering i Elbit utgjør en uakseptabel risiko for medvirkning til grove brudd på grunnleggende etiske normer.

Pr. 31.12.08 hadde fondets aksjeinvesteringer i Elbit Systems Ltd en markedsverdi tilsvarende 35,8 millioner NOK.

2 Bakgrunn

2.1 Om separasjonsbarrieren mot Vestbredden

Barrierens uttalte hensikt

Israel har siden 2002 bygget en separasjonsbarriere mot Vestbredden. Israels uttalte hensikt med barrieren er å stoppe terroranslag mot Israel ved å hindre infiltrasjon av terrorister fra Vestbredden.¹

Det er fra israelsk side fremholdt at barrieren ikke definerer noen statsgrense eller vil ha betydning for grenseforhandlinger, og at barrieren vil bli fjernet når det ikke lenger er behov for den.²

Barrierens konstruksjon

Ca. 95% av barrieren består av et system av gjerder, piggrådsperringer, patruljeveier og elektroniske overvåkingssystemer. Denne delen av barrieren er 50-100 m bred.

Ca. 5% av barrieren består av prefabrikkerte betongelementer som er satt sammen til å danne en åtte meter høy mur.

Det er et system av sluser og kontrollposter for trafikk som skal passere gjennom barrieren. Et elektronisk overvåknings- og kommandosystem brukes til å detektere personer som forsøker å krysse barrieren.

---

¹ Det israelske forsvarsdepartementet oppgir på sine hjemmesider at den eneste hensikt med separasjonsbarrieren er å gi sikkerhet mot terroranslag: *"The sole purpose of the Security Fence, as stated in the Israeli Government decision of July 23rd 2001, is to provide security. The Security Fence is a central component in Israel's response to the horrific wave of terrorism emanating from the West Bank, resulting in suicide bombers who enter into Israel with the sole intention of killing innocent people."*

<http://www.securityfence.mod.gov.il/Pages/ENG/purpose.htm>

² Det israelske utenriksdepartementet: *"The Security Fence that is being built is intended to counter terrorism of the most brutal kind, not to dictate a border that is and remains the subject of permanent negotiations. It is our hope that by building this fence its very function will become irrelevant and that one day it will be dismantled."* <http://www.securityfence.mod.gov.il/Pages/ENG/questions.htm>

Barrierens trasé

Barrieren vil, når den er ferdig, være over 700 km lang. Byggingen av barrieren har skjedd etappevis og er ikke slutført.

FNs organ OCHA (*UN Office for Coordination of Humanitarian Affairs*) la per juli 2008 blant annet følgende til grunn:

- Planlagt trasé for barrieren er 726 km, hvilket er over dobbelt så langt som lengden av demarkasjonslinjen fra 1949 (den såkalte "Green line").
- Når den er ferdigstilt, vil om lag 13% av barrieren følge Green line, og de resterende 87% av barrieren vil være inne på Vestbredden.
- Samlet areal som ligger mellom barrieren og Green line, utgjør nærmere 10% av Vestbreddens areal.
- Om lag 35 000 palestinere fra Vestbredden befinner seg mellom barrieren og Green line. I tillegg kommer om lag 250 000 palestinere i Øst-Jerusalem som bor mellom barrieren og Green line, og dermed er adskilt fra resten av Vestbredden.
- Om lag 125 000 palestinere som bor på Vestbredden, er omgitt av barrieren på tre sider. I tillegg kommer om lag 26 000 palestinere som bor i enklaver helt omgitt av barrieren. Disse har bare tilgang til Vestbredden gjennom regulerte sluser.

Se vedlegg 1, som er en kartskisse over Vestbredden, hvor separasjonsbarrierens planlagte trasé pr. juli 2008 er angitt. Kartet er utarbeidet av FNs organ OCHA.³

2.2 Rollen til selskapet Elbit Systems Ltd

Statens pensjonsfond – Utland er investert i det israelske selskapet Elbit Systems Ltd, som produserer elektroniske systemer primært for forsvarsindustrien.

Selskapet leverer et elektronisk overvåkningssystem, kalt "Torch", for separasjonsbarrieren. *Torch* er laget for å oppdage personer som forsøker å krysse barrieren, og gi informasjon om dette til personell som bevokter den.

Det israelske forsvarsdepartementet opplyser følgende på sin hjemmeside:

*"Three Israeli companies are approved by the IDF to provide intrusion detection fence, having passed its technical requirements through an extensive two year on site experiment. Of these three companies, Magal Security Systems won the contract for the central section (Salem towards Elkana) and **Elbit Systems** together with the American company, Detektion, won the contract for the northern and southern sections of Jerusalem."*⁴

På hjemmesiden til det israelske forsvarsdepartementet er det også offentliggjort en filmsekvens som viser *Torch*-systemet i bruk. Blant annet blir følgende sagt i filmen:

---

³ Se kart på OCHAs hjemmeside: http://www.ochaopt.org/documents/BarrierRouteProjections_July_2008.pdf

⁴ Israels forsvarsdepartement: <http://www.securityfence.mod.gov.il/Pages/ENG/execution.htm#2>

“The IDF put Elbit System’s Torch system into operational use six months ago, after just two years of development [...]”⁵

Av det ovenstående fremgår det at Elbit er ett av tre selskaper som har levert overvåkningssystemer til separasjonsbarrieren. Av disse tre er det kun Elbit som inngår i porteføljen til Statens pensjonsfond – Utland.

2.3 Separasjonsbarrierens legitimitet

Det er fra flere hold påpekt at byggingen av separasjonsbarrieren langs dens valgte trasé må anses som ulovlig.

Rådgivende uttalelse fra Folkerettsdomstolen i Haag (ICJ)

Folkerettsdomstolen i Haag (ICJ, *International Court of Justice*) har, på forespørsel fra FNs Generalforsamling, i 2004 avgitt en rådgivende uttalelse (“*advisory opinion*”) vedrørende lovmessigheten av byggingen av separasjonsbarrieren på okkupert område.

Grunnlaget for uttalelsen er følgende spørsmål:

“*What are the legal consequences arising from the construction of the wall being built by Israel, the occupying Power, in the Occupied Palestinian Territory, including in and around East Jerusalem, as described in the report of the Secretary-General, considering the rules and principles of international law, including the Fourth Geneva Convention of 1949, and relevant Security Council and General Assembly resolutions?*”⁶

I sin uttalelse legger ICJ til grunn at det kun er de deler av barrieren som ligger på okkupert område som skal vurderes. De deler av barrieren som ligger på israelsk territorium, er følgelig ikke med i ICJs vurdering og inngår heller ikke som grunnlag for domstolens konklusjon.⁷

ICJ finner at byggingen av separasjonsbarrieren, langs den traséen som er valgt, er i strid med internasjonal rett:

“*In sum, the Court finds that, from the material available to it, it is not convinced that the specific course Israel has chosen for the wall was necessary to attain its security objectives. The wall, along the route chosen, and its associated régime gravely infringe a number of rights of Palestinians residing in the territory occupied by Israel, and the infringements resulting from that route cannot be justified by military exigencies or by the requirements of security or public order.*”

---

⁵ “IDF” er Israel Defence Forces, altså det israelske forsvaret. Se

http://www.securityfence.mod.gov.il/Pages/ENG/masoa_eng.avi

⁶ FNs Generalforsamling, 12. desember 2003, resolusjon ES 10/14:

<http://domino.un.org/unispal.nsf/d9d90d845776b7af85256d08006f3ae9/f953b744269b9b7485256e1500776dc!OpenDocument>

⁷ ICJ - Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory, 4. juli 2004, pkt 67: “*The Court notes furthermore that the request of the General Assembly concerns the legal consequences of the wall being built “in the Occupied Palestinian Territory, including in and around East Jerusalem”. As also explained below [...] some parts of the complex are being built, or are planned to be built, on the territory of Israel itself; the Court does not consider that it is called upon to examine the legal consequences arising from the construction of those parts of the wall.*” <http://www.icj-cij.org/docket/files/131/1671.pdf>

The construction of such a wall accordingly constitutes breaches by Israel of various of its obligations under the applicable international humanitarian law and human rights instruments.”⁸

Som det fremgår av det overstående legger ICJ ved sin vurdering til grunn at barrieren og dets assosierte kontrollregime krenker rettighetene til et stort antall palestinere på Vestbredden. ICJ legger spesielt vekt på at valget av barrierens trasé, “[...] *the specific course Israel has chosen for the wall[...]*”, ikke kan rettferdiggjøres av militær nødvendighet eller israelske sikkerhetsbehov. ICJ peker videre på at selve barrieren, valget av barrierens trasé og kontrollregimet som barrieren er en del av, til sammen utgjør Israels normbrudd: “*The wall, along the route chosen, and its associated régime gravely infringe a number of rights of Palestinians residing in the territory occupied by Israel[...]*”

ICJ fremhever samtidig Israels rett, endog plikt, til å beskytte sine innbyggere mot terroranslag.⁹ De tiltak som Israel setter i verk, må likevel være lovlige, og retten til selvforsvar eller hensyn til militær nødvendighet kan ikke rettferdiggjøre byggingen av separasjonsbarrieren langs den valgte trasé.¹⁰

Israels tilsvare til ICJ

Israel leverte et omfattende prosesskriv til ICJ før behandlingen av saken.¹¹

Primært anførte Israel at ICJ ikke har jurisdiksjon til å behandle denne saken, og videre at ICJ, selv om den hadde hatt jurisdiksjon, av ulike grunner ikke burde avgi noen uttalelse:

“Israel considers that the Court does not have jurisdiction to entertain the request and that, even were it to have jurisdiction, it should not respond to the requested opinion.”¹²

Subsidiært anførte Israel blant annet at ICJ, på bakgrunn av det materialet som var forelagt retten, ikke ville kunne veie israelske sikkerhetsbehov opp mot de ulemper som separasjonsbarrieren medfører.¹³

Ettersom Israel bestred ICJs jurisdiksjon i denne saken, bygget ikke Israel sitt prosesskriv på fremleggelse av substansiell informasjon:

---

⁸ Ibid, pkt 137

⁹ Ibid, pkt 141 *“The fact remains that Israel has to face numerous indiscriminate and deadly acts of violence against its civilian population. It has the right, and indeed the duty, to respond in order to protect the life of its citizens. The measures taken are bound nonetheless to remain in conformity with applicable international law.”*

¹⁰ Ibid, pkt 142: *“In conclusion, the Court considers that Israel cannot rely on a right of self-defence or on a state of necessity in order to preclude the wrongfulness of the construction of the wall resulting from the considerations mentioned in paragraphs 122 and 137 above. The Court accordingly finds that the construction of the wall, and its associated régime, are contrary to international law.”*

¹¹ Prosesskriv fra det israelske utenriksdepartement: <http://www.icj-cij.org/docket/files/131/1579.pdf>

¹² Ibid, pkt 0.5

¹³ Ibid, pkt 8.4 : *“Any assessment of the military necessity of the fence would necessarily have to entail, including in respect of parts of the fence where the routing has not been finally determined:*

a) an assessment of the security threat faced by Israel, which would in turn require an assessment of the nature and scale of terrorist attacks, the continuing nature of the threat, and the likely nature and scale of future attacks;

b) an assessment of the effectiveness of the fence to address the security threat relative to other available means. [...]”

”[...] Israel contests the jurisdiction of the Court and is not putting forward a case based on the substance.”¹⁴

Israel anførte likevel at separasjonsbarrieren er et nødvendig tiltak for å beskytte mot terroranslag, og at barrierens trasé bestemmes av militær nødvendighet.

Rapport fra FNs spesialrapportør

I januar 2006 avga FNs spesialrapportør en rapport om menneskeretts situasjonen i de okkuperte palestinske områder.¹⁵

I rapporten fremholdes det at barrierens trasé åpenbart er valgt også med andre hensyn enn å hindre terroranslag mot Israel. Ifølge rapporten er det åpenbart at en hensikt med separasjonsbarrieren er å beskytte ulovlige bosettinger og tillate utvidelse av disse.¹⁶

“The wall near Bil’in has clearly been constructed to allow for the expansion of the Modi’in settlement. The construction of the settlement of Matityahu East in the Modi’in bloc is there for all to see and provides the obvious explanation for the wall.”

Utvidelsen av de ulovlige bosettingene foregår helt åpenlyst, og den israelske befolkningen i bosettingene er økende. Når det gjelder den delen av separasjonsbarrieren som omkranser Øst-Jerusalem, anfører rapporten at barrierens åpenbare hensikt her er å redusere antallet palestinere i dette området.¹⁷

Rapporten peker på at byggingen av separasjonsbarrieren, fordrivelsen av palestinere og utvidelsen av ulovlige bosettinger til sammen har til hensikt å annektere okkupert territorium, og at valget av trasé for separasjonsbarrieren må sees i sammenheng med dette.¹⁸

---

¹⁴ Ibid, pkt 8.8

¹⁵ UN Economic and Social Council: Report of the Special Rapporteur on Human Rights, John Dugard, on the situation of Human Rights in the Palestinian territories occupied since 1976:
<http://www.unhcr.org/refworld/country,,UNCHR,,PSE,4562d8cf2,42d66e330,0.html>

¹⁶ Ibid, avsnitt 16: *“The Special Rapporteur has repeatedly expressed the opinion that many sections of the wall appear to have been built for reasons other than security. Observations on the present visit confirmed this view. The wall near Bil’in has clearly been constructed to allow for the expansion of the Modi’in settlement. The construction of the settlement of Matityahu East in the Modi’in bloc is there for all to see and provides the obvious explanation for the wall.”*

¹⁷ Ibid, avsnitt 16: *“Even more grotesque is the suggestion that the wall around Abu Dis, Anata, Shuafat and Al-Eizariya is being constructed for security purposes when it separates Palestinian from Palestinian. Here the clear purpose of the wall is to reduce the number of Palestinians in East Jerusalem [...]”*

¹⁸ Ibid, avsnitt 26: *“The construction of the wall, the de-Palestinization of the closed zone and the expansion and construction of settlements in the closed zone make it abundantly clear that the wall is designed to be the border of the State of Israel and that the land of the closed zone will be annexed. Already, members of the Israel Defense Forces inform international representatives visiting the closed zone that it is part of Israeli territory. This is understandable as, after all, Israelis have free access to the closed zone, whereas Palestinians require special permits to enter this zone. There is clear evidence of Israel’s intentions in this regard. Addressing a meeting of the Jewish community in Paris on 28 July 2005, Prime Minister Sharon stated that, thanks to the disengagement from Gaza, “Israel has gained unprecedented political achievements”, including “a guarantee that the major population centres in Judea and Samaria (that is, the West Bank) will remain part of Israel in any final status agreement; and there will be no return to the 1967 borders”. Then, on 30 November 2005, the Justice Minister, Tzipi Livni, acknowledged that the wall is a “political” rather than a “security” wall and that it would serve as “the future border of the State of Israel”.”*

Behandling i Israelsk høyesterett

Ulike aspekter ved lovligheten til barrieren har vært vurdert av israelsk høyesterett i over 100 saksanlegg.¹⁹

Israelsk høyesterett opprettholder at separasjonsbarrieren som sådan og at dens valgte trasé generelt sett er lovlig og ikke medfører ulemper som er disproporsjonale i forhold til hensikten som barrieren skal oppfylle.

På bakgrunn av kjennelser fra israelsk høyesterett er imidlertid traséen til barrieren endret i enkelte områder. Dette gjelder deler av barrieren hvor den planlagte trasé har medført urimelige ulemper for den berørte palestinske befolkningen.

I høyesterettskjennelsen *Beit Sourik Village Council vs The Government of Israel* fra 2004 fastslår retten blant annet at det ved valg av barrierens trasé ikke kan tas andre hensyn enn rent sikkerhetsmessige, og at hensikten med barrieren ikke kan være anneksjon:

*“We accept that the military commander cannot order the construction of the separation fence if his reasons are political. The separation fence cannot be motivated by a desire to “annex” territories to the state of Israel. The purpose of the separation fence cannot be to draw a political border.”*²⁰

Israelsk høyesterett legger imidlertid til grunn at byggingen av barrieren er motivert av militær nødvendighet, og at barrieren derfor i utgangspunktet er lovlig.

Høyesterettskjennelsen *Mara 'abe vs The Prime Minister of Israel*²¹ fra 2005 diskuterer også den rådgivende uttalelsen fra ICJ. Retten fastslår blant annet at ICJs rådgivende uttalelse bygger på feilaktig faktagrunnlag, og at ICJs uttalelse er ensidig ved at retten ikke i tilstrekkelig grad har vektlagt Israels sikkerhetsbehov.

3 Etikkrådets kontakt med selskapet

Norges Bank tilskrev Elbit Systems Ltd på vegne av Etikkrådet den 17. mars d.å. I brevet ble selskapet bedt om å klargjøre hvorvidt Elbit Systems Ltd eller noen av dets datterselskaper leverer overvåkningsutstyr til separasjonsbarrieren, og i så fall hva disse leveransene består i, og om disse leveransene er pågående.

Elbit besvarte henvendelsen fra NBIM i et brev datert 2. april d.å. Selskapet gjør oppmerksom på at det ikke har anledning til besvare de stilte spørsmål, og avstår følgelig fra å gjøre dette.

4 Etikkrådets vurdering

På bakgrunn av de opplysninger som er gjengitt i avsnitt 2.2, legger Etikkrådet til grunn at Elbit leverer overvåkingssystemer til separasjonsbarrieren. Selskapet er blitt bedt om å gjøre rede for sin rolle vedrørende denne leveransen, men har avslått å gjøre dette. Etersom

---

¹⁹ Israels forsvarsdepartement: "Status Report, Legal aspects of the Security Fence", 2007, <http://seamzone.mod.gov.il/Pages/ENG/news.htm#news49>

²⁰ Beit Sourik Village Council vs The Government of Israel, pkt 27, http://www.unhcr.org/refworld/publisher_ISR_SC...4374ac594.0.html

²¹ Se hele kjennelsen http://elyon1.court.gov.il/Files_ENG/04/570/079/A14/04079570.A14.pdf

byggingen av barrieren fortsatt er pågående, må Etikkrådet også anta at selskapets leveranser er pågående. Det må videre antas at selskapet vil være involvert i oppgraderinger og vedlikehold av overvåkingsutstyret etter at byggingen av barrieren er slutført.

Det ligger utenfor Etikkrådets mandat å gå detaljert inn i de mange folkerettslige spørsmål som er reist i forbindelse med byggingen av separasjonsbarrieren. Rådet vil i denne saken vise til den rådgivende uttalelsen fra ICJ og til rapporten fra FNs spesialrapportør, som begge legger til grunn at byggingen av separasjonsbarrieren på den valgte trasé er ulovlig. Også israelsk høyesterett har fastslått at separasjonsbarrieren ikke er lovlig i den grad dens hensikt er å annektere okkuperte områder.

Etikkrådet er kjent med at israelske myndigheter anser barrieren som et nødvendig og midlertidig tiltak for å hindre terroranslag, og at hensynet til barrierens nødvendighet må veie tyngre enn hensynet til de ulemper den medfører.

Etikkrådets vurdering omhandler ikke Israels rett og plikt til å beskytte sine innbyggere mot terroranslag. En stats bygging av gjerder eller andre kontrolltiltak på eget territorium kan i utgangspunktet ikke anses som ulovlig eller uetisk. Heller ikke ICJs rådgivende uttalelse omhandler de deler av separasjonsbarrieren som ligger på israelsk territorium. Israel har imidlertid valgt å bygge en separasjonsbarriere hvor nærmere 90% av dennes lengde er på områder som Israel okkuperer. Dette, og de humanitære problemene som valget av denne traséen medfører, er de problematiske aspektene ved separasjonsbarrieren.

Etikkrådets rolle er å vurdere selskapers medvirkning til brudd på de etiske retningslinjene til Statens pensjonsfond – Utland. Etikkrådet skal generelt ta stilling til selskapers egne subjektive forhold, ikke staters eller andre aktørers mulige normbrudd. Ved dette tilfellet står Etikkrådet imidlertid overfor en vurdering av et selskap som handler på oppdrag av egne statlige myndigheter som begår handlinger som må anses å være ulovlige.

Byggingen av separasjonsbarrieren mot Vestbredden er det største infrastrukturprosjektet i Israel.²² En rekke innsatsfaktorer inngår i bygging av barrieren, herunder et omfattende anleggsarbeid og store mengder materialer i form av asfalt, betong, nettinggjerder og lignende. Enkelte selskaper som er underleverandører av slike produkter til separasjonsbarrieren, inngår trolig i porteføljen til Statens pensjonsfond – Utland. Etikkrådet anser imidlertid ikke at ethvert bidrag til byggingen av separasjonsbarrieren vil kunne danne grunnlag for tilrådning om utelukkelse av selskaper fra fondet.

En vurdering av selskapers medvirkning til normbrudd gjennom salg av i utgangspunktet lovlige, generiske, produkter, reiser flere problemstillinger. Vesentligheten av selskapers bidrag til normbruddet må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Rådet har i en annen sak, ved vurderingen av fondets investering i det amerikanske selskapet Caterpillar Inc., lagt til grunn at det må foreligge et sterkt element av medvirkning til normbrudd fra selskapets side for at slik medvirkning kan anses i strid med fondets etiske retningslinjer. I Caterpillar-saken ble det ansett at selskapets produkter også hadde legitime

---

²² Israels forsvarsdepartement, "Israel's Security Fence – Operational Aspects"
<http://seamzone.mod.gov.il/Pages/ENG/execution.htm>

anvendelsesformål for kjøperen (dvs. den israelske hæren), og at selskapet ikke kunne lastes for kjøperens eventuelle ulovlig bruk utover dette.²³

Et overvåkningssystem som *Torch*, som er det Elbit har utviklet og leverer, fremstår ikke isolert sett som uetisk. I en vurdering av om Elbits leveranse av *Torch* som del av separasjonsbarrieren kan sies å utgjøre et grovt normbrudd, må vesentligheten av dette bidraget til barrieren vurderes.

Torch fremstår for Etikkrådet som en hovedkomponent av separasjonsbarrieren og dets medfølgende kontrollregime, og Elbit er en sluttleverandør av dette systemet. Dette overvåkningssystemet, med sine kontroll- og kommandosystemer, er spesielt utviklet for separasjonsbarrieren. *Torch* har ingen alternative anvendelsesområder, og det er åpenbart at Elbit er kjent med nøyaktig hvor og hvorledes systemet er ment brukt.

Elbit leverer et overvåkningssystem som utgjør en funksjonelt integrert del av separasjonsbarrieren som israelske myndigheter bygger mot Vestbredden. Byggingen av barrieren er ansett som folkerettsstridig, og Elbit er, med sine leveranser, en vesentlig bidragsyter til denne virksomheten.

Etikkrådet anser dermed at fondets investering i Elbit utgjør en uakseptabel risiko for medvirkning til særlig grove brudd på grunnleggende etiske normer, og at selskapet bør utelukkes fra fondets investeringsunivers på dette grunnlaget.

5 Tilrådning

På bakgrunn av det ovenstående og i henhold til de etiske retningslinjenes pkt. 4.4., siste alternativ, tilråder Etikkrådet at selskapet Elbit Systems Ltd utelukkes fra investeringsuniverset til Statens pensjonsform – Utland.

***

Gro Nystuen
Leder

(sign.)

Andreas Føllesdal

(sign.)

Anne Lill Gade

(sign.)

Ola Mestad

(sign.)

Bjørn Østbø

(sign.)

---

²³ Se brev fra Etikkrådet til Finansdepartement 15. mai 2006 vedr. investeringer med tilknytning til Midtøsten <http://www.regjeringen.no/pages/1957953/Brev%20fin%20dep%20vedr%20Midtøsten%20mai06.pdf>

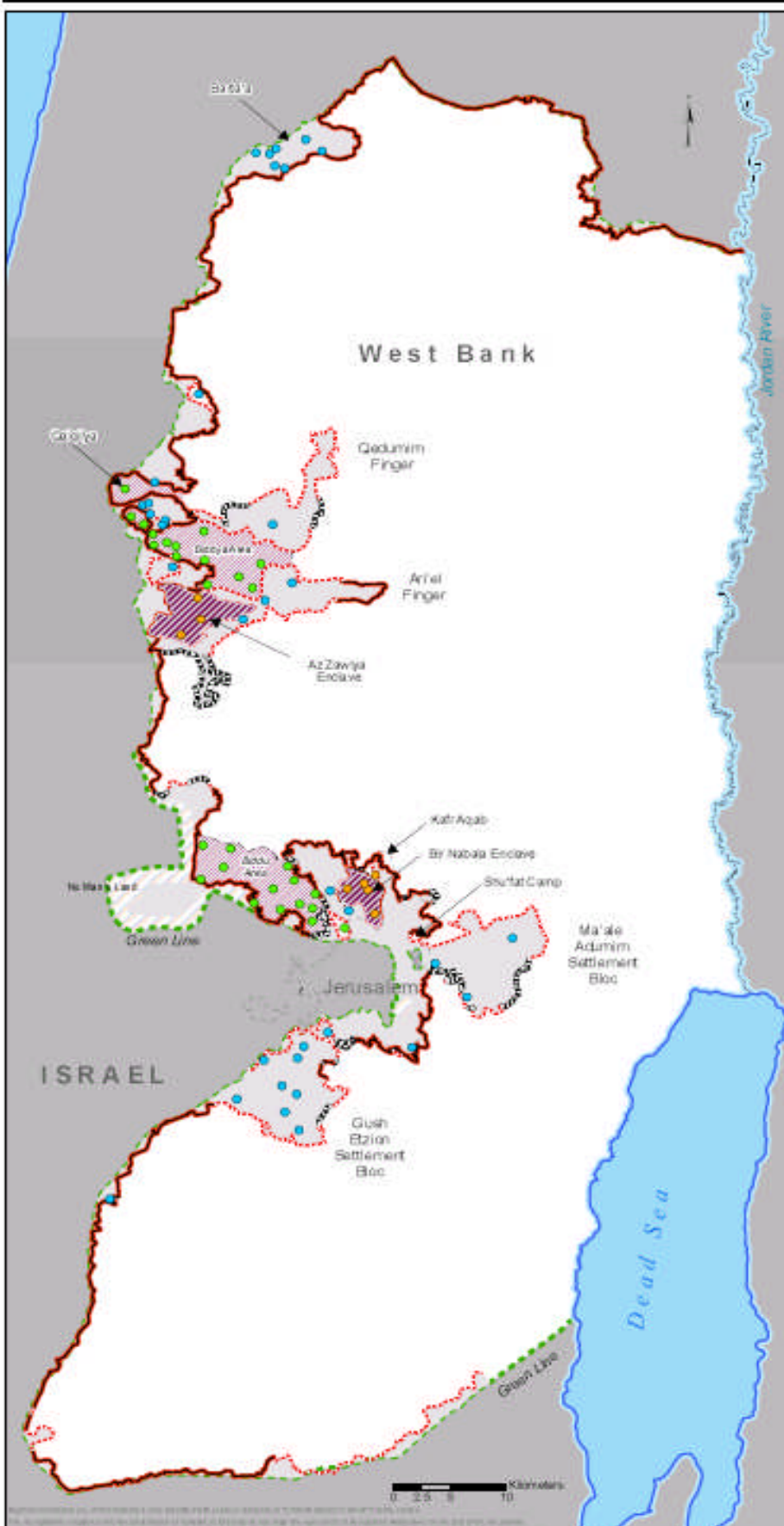
Vedlegg 1:

**Kart over deler av Israel som viser separasjonsbarrierens planlagte trasé pr. juli 2008.
Kartet er utarbeidet av OCHA.**

West Bank Barrier Route Projections

July 2008

Area Affected

The Barrier's total length is 723 km, more than twice the length of the 1949 Armistice Line (Green Line) between the West Bank and Israel.

The total area located between the Barrier and the Green Line is 9.8 % of the West Bank, including East Jerusalem and No Man's Land.

When completed, approximately 13 % of the Barrier will be constructed on the Green Line or in Israel with 87 % inside the West Bank.

Populations Affected

If the Barrier is completed based on the current route:

- Approximately 35,000 Palestinians holding West Bank ID cards in 35 communities will be located between the Barrier and the Green Line.

- The majority of the approximately 250,000 Palestinians with East Jerusalem ID cards will reside between the Barrier and the Green Line. However, Palestinian communities inside the current municipal boundary, Kafr Aqab and Shu'fat Camp, are separated from East Jerusalem by the Barrier.

- Approximately 125,000 Palestinians will be surrounded by the Barrier on three sides. These comprise 28 communities; the Bidduya and Biddu areas, and the city of Qalqiya.

- Approximately 26,000 Palestinians in 8 communities in the Az Zawiya and Bir Nabala Enclaves will be surrounded on four sides by the Barrier, with a tunnel or road connection to the rest of the West Bank.

Barrier Route

- Completed
- Under construction
- Planned

Cartography and Barrier Themes: OCHA-dPT/IMU Map December 2007
Base data: MoPtC (2006) updates OCHA (2006)

For comments contact: <ochaopt@un.org>